

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

α) Γιατί τα προσχλωσιγενή εδάφη είναι κατάλληλα για καλλιέργειες;

.....

β) Τι είναι η αιολική διάβρωση;

.....

γ) Γιατί τα ηφαιστειογενή εδάφη είναι γόνιμα;

.....

δ) Αναφέρετε μερικές ανθρώπινες ενέργειες που γίνονται αιτία να προκληθεί διάβρωση του εδάφους.

.....

2. Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα με μερικές από τις ενέργειες που μπορούμε να κάνουμε για να αποφύγουμε: α) τις πυρκαγιές στα δάση και β) τον πανικό στο σχολείο κατά την ώρα του σεισμού.

Ενέργειες για να αποφύγουμε την πυρκαγιά στο δάσος	Ενέργειες για να αποφύγουμε τον πανικό την ώρα του σεισμού
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Οι Έλληνες: Ένας λαός με μεγάλη και συνεχή ιστορία

Δραστηριότητες

1. Θυμηθείτε από την Ιστορία της Δ΄ τάξης τις αποικίες που ίδρυσαν οι αρχαίοι μας πρόγονοι. Ποιες ήταν αυτές και σε ποια παράλια είχαν εξαπλωθεί;

.....

.....

.....

2. Ποια ήταν η σημασία της ίδρυσης των παραπάνω ελληνικών αποικιών σε σχέση με την οικονομία και τον πολιτισμό της αρχαίας Ελλάδας;

.....

.....

.....

3. Μελετήστε το παρακάτω ποίημα και βρείτε στοιχεία που φανερώουν την ένδοξη ιστορία της πατρίδας μας.

*Ελλάδα, που τα πόδια σου
σκύβουν και τα φιλούνε
άγγελοι του Παράδεισου
και κόρες τ' ουρανού,
Ελλάδα μου, σ' ορκίζομαι
την ακριβή τιμή σου
θα την υπερασπίζομαι
με σώμα και με νου.*

*Ποτέ μου δεν θα ανεχτώ
κανείς να σε προσβάλει,
να σ' αναγκάσει κάποτε
να σκύψεις το κεφάλι.
Περήφανη θε να σε κοιτώ,
να στέκεις αντρειωμένη,
Ελλάδα μου πανέμορφη,
πατρίδα τιμημένη.*

Μ. Τασσόγλου

.....

.....

.....

4. Το Ευαγγέλιο και ολόκληρη η Καινή Διαθήκη γράφτηκαν στην ελληνική γλώσσα. Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί;

.....

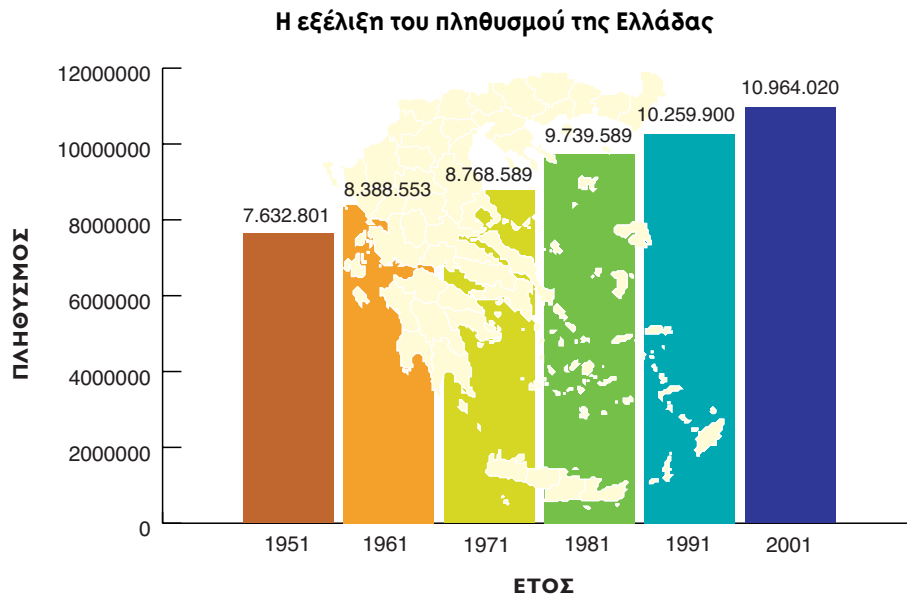
.....

.....

Ο πληθυσμός της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Παρατήρησε στον παρακάτω χάρτη την εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας κατά τα τελευταία χρόνια. Γνωρίζεις ότι σήμερα ο αριθμός των γεννήσεων είναι μικρότερος από τον αριθμό των θανάτων. Σκέψου και απάντησε γιατί ο πληθυσμός της χώρας μας έχει αυξηθεί.

Εικόνα 29.1: Η εξέλιξη του πληθυσμού στη χώρα μας

2. Αντιστοίχισε κάθε λέξη με τη σωστή φράση:

Μετανάστευση ●	● Στατιστική εργασία για τον πληθυσμό μιας χώρας
Απογραφή ●	● Επιστροφή των μεταναστών στην πατρίδα
Αλλοδαποί ●	● Μετακίνηση ατόμων για εγκατάσταση σε άλλη χώρα
Παλιννόστηση ●	● Άτομα ξένης εθνικότητας

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν στο παρακάτω κείμενο:

Η Εθνική _____ Υπηρεσία Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.) κάθε _____ χρόνια πραγματοποιεί _____ των κατοίκων της χώρας μας. Δηλαδή κάνει μια στατιστική _____, για να μετρήσει τον _____ και να εξακριβώσει τα δημογραφικά, _____ και κοινωνικά χαρακτηριστικά των κατοίκων της Ελλάδας. _____ της Ε.Σ.Υ.Ε. και άτομα που έχει ορίσει _____ όλα τα σπίτια της πατρίδας μας και _____ όλους τους κατοίκους κάθε _____ και κάθε _____. Σύμφωνα με την τελευταία _____ του 2001 ο πληθυσμός της Ελλάδας είναι _____ κάτοικοι.

Η γεωγραφική κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Ο πληθυσμός της Ελλάδας είναι συγκεντρωμένος σε περιοχές με ευνοϊκό κλίμα
- β) Οι οικονομικά ανεπτυγμένες περιοχές δεν προσελκύουν πολλούς ανθρώπους, επειδή παρουσιάζουν πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα
- γ) Τα δίκτυα συγκοινωνιών και μεταφορών επηρεάζουν την κατανομή των ανθρώπων στις πόλεις
- δ) Η κατανομή του πληθυσμού σε μια περιοχή εξαρτάται αποκλειστικά και μόνον από οικονομικούς παράγοντες
- ε) Η Θεσσαλία είναι μια περιοχή με μικρή κατανομή πληθυσμού

2. Μπορείς να εξηγήσεις γιατί το συγκοινωνιακό δίκτυο επιδρά στη διαμόρφωση της κατανομής του πληθυσμού;

.....
.....
.....
.....
.....

3. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ΚΑΤΑΝΟΜΗ»:

- Κ _____ Παρέχει στους πολίτες του τις υπηρεσίες που χρειάζονται
- Α _____ Έχει τους περισσότερους κατοίκους από κάθε άλλη περιοχή
- Τ _ _ _ _ _ Ένας από τους φυσικούς παράγοντες που επηρεάζουν την κατανομή του πληθυσμού (με άρθρο)
- Α _ _ _ _ _ Την προωθεί η Πολιτεία για την καλύτερη διοίκηση της περιφέρειας
- Ν _ _ _ _ _ Του Ιονίου έχουν μικρότερη κατανομή σε σύγκριση με του Αιγαίου
- Ο _ _ _ _ _ Παράγοντες που επηρεάζουν την κατανομή του πληθυσμού
- Μ _ _ _ _ _ Το δίκτυο αυτό αναπτύσσεται σε περιοχές με ευνοϊκές φυσικές συνθήκες
- Η _ _ _ _ _ Σε τέτοια περιοχή μπορούν να αναπτυχθούν βιομηχανικές μονάδες (αντίστροφα)

Τα μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιοι ήταν οι λόγοι που ανάγκασαν τους Έλληνες να αφήσουν τους τόπους τους και να αναζητήσουν καλύτερη ζωή στα ελληνικά και ξένα αστικά κέντρα; (Αφού αναφέρεις τους λόγους, δώσε και μερικά σχετικά παραδείγματα).

.....

.....

.....

.....

.....

2. Γίνε για λίγο ένας ειδικός της Στατιστικής Υπηρεσίας και προσπάθησε να καταγράψεις την αύξηση ή τη μείωση του πληθυσμού του τόπου όπου κατοικείς τα τελευταία 30 χρόνια. Μπορείς να βοηθηθείς από τα γραφεία των τοπικών αρχών. Αφού τελειώσεις την έρευνά σου, κάνε τις παρατηρήσεις σου σχετικά με τις αιτίες που οδήγησαν στην αύξηση ή στη μείωση των κατοίκων της περιοχής.

Χρονολογία
(Έτος απογραφής)

Κάτοικοι

Μεταβολή πληθυσμού
(Αύξηση ή μείωση)

1981

1991

2001

Παρατηρήσεις

.....

.....

.....

.....

.....

3. Στον τόπο όπου κατοικείς (οπουδήποτε στην Ελλάδα) σίγουρα θα ζεις ευχάριστα, αλλά θα έχεις και μερικά παράπονα. Ποια είναι τα παράπονά σου;

.....

.....

.....

.....

.....

Οι πόλεις της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποια είναι τα μνημεία των φωτογραφιών; Γράψε σε ποια πόλη ανήκει καθένα από τα μνημεία αυτά.

Εικόνα 32.1

Εικόνα 32.2

Εικόνα 32.3

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ»:

A _ _ _ _

Στην πόλη αυτή είναι συγκεντρωμένη η εξουσία της χώρας

K _ _ _ _

Σ' αυτό το νησί βρίσκονται τα Σφακιά

P _

Το έχει και η Βεργίνα και το Ηράκλειο

O _ _ _ _ _

Εκεί γίνονταν οι ... Αγώνες, που ξανάρχισαν το 1896

K _ _ _ _ _

Είναι γνωστή για το Ποντικονήσι της

O _ _ _ _ _

Η Τρίπολη είναι πόλη ...

P _ _ _ _

Μεγάλο νησί στα Δωδεκάνησα

I _ _ _ _ _

Οι Μυκίνες είναι σπουδαία και ... πόλη

N _ _ _

Στους Δελφούς βρίσκεται ο ... του Απόλλωνα

Θ _ _ _ _ _ _ _

Είναι η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη της Ελλάδας

O _ _ _ _ _

Ήταν το δεσποτάτο του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου (με άρθρο)

Σ _ _ _ _ _

«Ἦταν ἡ ἐπί τας». Φράση που μας θυμίζει αυτή την πόλη

Το ανθρωπογενές περιβάλλον της Ελλάδας

9ο φύλλο αξιολόγησης

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

α) Σε τι βοήθησε τους Έλληνες η γεωγραφική θέση της χώρας μας;

.....

.....

.....

β) Τι εννοούμε, όταν λέμε «γραπτά μνημεία»;

.....

.....

.....

γ) Ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν την κατανομή του πληθυσμού στη χώρα μας;

.....

.....

.....

2. Στο λεξιλόγιό μας υπάρχουν πολλές λέξεις τουρκικές, όπως π.χ. μπακάλης (bakkal = παντοπώλης), μουσαφίρης (misâfir = επισκέπτης) και ιταλικές, όπως π.χ. ντομάτα (tomata), σίγουρος (sicuro = βέβαιος) κ.ά.. Επίσης η μαγειρική μας έχει στοιχεία δανεισμένα από άλλους λαούς. Είναι καλό αυτό για τον πολιτισμό ενός τόπου; Γράψτε την άποψή σας και δικαιολογήστε την.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Καλή Επιτυχία!

Η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις της παρένθεσης:

(νομούς, γεωμορφολογικά, συμβούλιο, κράτος, δήμος, αντιμετώπιση, κοινότητα, πρόεδρος, περιοχή).

Τα διαφορετικά _____ χαρακτηριστικά μιας περιοχής καθορίζουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων της περιοχής αυτής. Για την _____ των τοπικών προβλημάτων το _____ δημιούργησε τις κοινότητες και τους δήμους. Η κάθε _____ περιλαμβάνει τους κατοίκους ενός οικισμού. Ο κάθε _____ συνήθως αποτελείται από πολλές κοινότητες. Ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, _____ του οποίου είναι ο εκλεγμένος δήμαρχος. Οι δήμοι μιας μεγάλης _____ πολλές φορές αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Το κράτος για την καλύτερη αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων έχει σχεδιάσει τους _____, οι οποίοι διοικούνται από το νομαρχιακό _____ και το νομάρχη.

2. Ώρα για δημοτικές εκλογές στην τάξη! Αφού έχετε εκλέξει το Δήμαρχο, τον Αντιδήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο, οι υπόλοιποι «δημότες» θέστε ένα ζήτημα που σας απασχολεί και προσπαθήστε να βρείτε τη λύση εκείνη η οποία θα ικανοποιήσει όλους. Στις γραμμές που ακολουθούν να αναφέρετε το θέμα που σας προβληματίζει.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Παρακάτω δίνονται ορισμένες αρμοδιότητες. Ξεχώρισέ τις σε αρμοδιότητες Δημάρχου και Νομάρχη. Γράψε αντίστοιχα Δ και Ν στα κουτάκια.

- Ανέγερση ιστορικού μνημείου στη Νομαρχία Πειραιά
- Δενδροφύτευση των πεζοδρομίων του δήμου Λαμίας
- Ανάπλαση όλων των πλατειών του δήμου Κορυδαλλού
- Επισκευή δρόμου Σπάρτης-Μονεμβασιάς
- Εγκατάσταση φωτεινών σηματοδοτών στους δρόμους του δήμου Ηγουμενίτσας
- Κατασκευή χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων στο δήμο Βέροιας
- Ανέγερση νέων ξενοδοχειακών μονάδων στο νομό Χαλκιδικής
- Ανακαίνιση του Πνευματικού Κέντρου Ναυπλίου

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Τα γεωγραφικά διαμερίσματα και οι περιφέρειες της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα είναι περιοχή με δική του διοικητική οργάνωση
- β) Τα διαμερίσματα και οι περιφέρειες της χώρας μας δεν ταυτίζονται πάντα γεωγραφικά
- γ) Η Αττική ανήκει διοικητικά στη Στερεά Ελλάδα
- δ) Ο Περιφερειάρχης είναι εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και σε συνεργασία μαζί της συντονίζει τα μεγάλα έργα που γίνονται στην περιφέρειά του
- ε) Κάθε περιφέρεια παρουσιάζει τα δικά της ιστορικά στοιχεία

2. Έχεις συζητήσει με τους συμμαθητές σου για την ανάγκη να αποτελέσει η Αττική μια ξεχωριστή περιφέρεια. Γράψε μερικούς από τους λόγους που ανάγκασαν την Πολιτεία να προχωρήσει στην ενέργεια αυτή.

.....

.....

.....

3. Παρατήρησε το χάρτη των περιφερειών. Μία μεγάλη περιοχή του γεωγραφικού διαμερίσματος της Στερεάς Ελλάδας και μία άλλη, επίσης μεγάλη περιοχή του διαμερίσματος της Πελοποννήσου, αποτελούν μία περιφέρεια. Με τη βοήθεια του γεωμορφολογικού χάρτη μελέτησε γεωμορφολογικά στοιχεία, κλίμα κ.λπ. της συγκεκριμένης περιοχής. Μπορείς να ερευνήσεις το λόγο, για τον οποίο αποτέλεσαν αυτά τα τμήματα μία περιφέρεια;

Εικόνα 34.1: Γεωγραφικά Διαμερίσματα της Ελλάδας

- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ**
- 1 Ανατολική Μακεδονία και Θράκη
 - 2 Κεντρική Μακεδονία
 - 3 Δυτική Μακεδονία
 - 4 Ήπειρος
 - 5 Θεσσαλία
 - 6 Στερεά Ελλάδα
 - 7 Αττική
 - 8 Δυτική Ελλάδα
 - 9 Πελοπόννησος
 - 10 Βόρειο Αιγαίο
 - 11 Νότιο Αιγαίο
 - 12 Νησιά του Ιονίου
 - 13 Κρήτη

Εικόνα 34.2: Περιφέρειες της Ελλάδας

.....

.....

.....

.....

Οι νομοί της Ελλάδας

Δραστηριότητες

1. Πού ανήκουν γεωγραφικά και διοικητικά οι παρακάτω νομοί; Κάνε την αντιστοίχιση.

Γεωγραφικό Διαμέρισμα	Νομός	Περιφέρεια
Ήπειρος	Αχαΐας	Κρήτη
Θεσσαλία	Ιωαννίνων	Θεσσαλία
Θράκη	Καβάλας	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη
Κρήτη	Σάμου	Δυτική Μακεδονία
Μακεδονία	Δωδεκανήσου	Βόρειο Αιγαίο
Νησιά Αιγαίου Πελάγους	Κυκλάδων	Νότιο Αιγαίο
Πελοπόννησος	Δράμας	Ήπειρος
Στερεά Ελλάδα – Εύβοια	Ευρυτανίας	Πελοπόννησος
	Λασιθίου	Δυτική Ελλάδα
	Ηλείας	Στερεά Ελλάδα
	Βοιωτίας	
	Καστοριάς	
	Ροδόπης	

2. Σε ποια πόλη κατοικείς; Σε ποιο νομό ανήκει η πόλη αυτή; Ζωγράφισέ τον στο πλαίσιο και γράψε μερικές πόλεις που θα ήθελες να επισκεφτείς. Γιατί διάλεξες τις πόλεις αυτές;

.....

.....

.....

.....

